

Előfizetési árak:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyitltér sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz la-
pünk kiadóhivatala és az
Általános Tudóstó Vi-
déki lapok központi hir-
detési osztálya Budapest
VII., Erzsébet-kört 41.

POLITIKAI HETILAP

Nagy feladatok előtt.

Irta: Romanus.

Magyarország népei, de főleg a magyarság, várakozásteljesen tekint a hét folyamán összeülő országgyűlés munkaprogramja elé. Ez az országgyűlés lesz ugyanis hivatott dönteni affelett a mélyreható kérdés felett, mely már évek óta foglalkoztatja nemcsak a magyar, de a külföldi közvéleményt is, dönteni affelett, hogy a nép mily széles rétege minő és mekkora joggal vehessen részt a parlamenti képviselők küldetésében. Szóval, dönteni fog az általános választói jog kérdésében.

Rövid néhány nap, de legfeljebb pár hét választ el tehát bennünket annak a nagyfontosságú kérdésnek tárgyalásától, mely alapjában felforgatandja kipróbált választási rendszerünket és egy oly új helyzetet teremt, melyről majd csak az első választási kampány eredményének tényleges ismerete után tudunk határozott véleményt formálni abban az irányban, hogy ez a magunkra erőszakolt, a nemzeti ellenállás letérésére szánt új rendszer üdvös, célirányos, hasznos volt-e a magyar érdekek szempontjából, vagy sem?

Igenis, a magyar érdekek, a magyar állami élet, a magyar szupremácia szempontjából!

Hangsúlyozzuk ezt újból és ismételten! Mert minket úgy a benyújtandó törvényjavaslattal, mint a már kötelező erőre emelkedendő törvényből folyó új helyzet elbírálásában nem vezérel semmi egyéb, csak ez az egyetlen szempont. Csak ez az egyetlen, de legszembetűnőbb gondolat. Bennünket nem tévesztenek meg sem az általános emberi jogokra való hivatkozások, sem a korszellemről, sem a haladásról szólnak eresztett

színes, behizelgő frázisok, mert bennünk minden új irányzatnál mélyebb gyökeret vert a nemzet és a haza szeretete.

És midőn ennek a legmagasabb elvnek hódolunk s ezt a mai zavaros helyzetben bátor lélekkel hirdetjük is, nem tesszünk egyebet, mint hűséges odaadással követjük azt a zászlót, melyet hajdanában oly férfiak lobogtattak magasan, akiknek közismert szabadelvűsége, közismert humanitása, lángesze, irányító akarateréje, mélyeséges tudása, politikai tájékozottsága jócskán felülmúlta ennek a haladónak nevezett kor szájhőseinek lelki méreteit és mégis minden nemes tulajdonságuk megnyilatkozása, minden alkotásuk belefért abba a körbe, azok közé a szűknek kürtölt keretek közé, melyet az ország, de főleg a magyarság érdeke körülhatárol. Gondolkodtak, cselekedtek, reformáltak, de nem úgy, mint a huszadik század tudákos örültjei, kik haladásnak nevezik a hazafiatlanságot, kulturának az istentagadást, közszabadságnak a meglévő rend felforgatását, hanem mindenben a haza és a magyarság boldogulását mint egyedül üdvözítő hitvallást tartva szem előtt.

Mindezzel azonban korántsem akarjuk azt mondani, hogy elvi elleneségei vagyunk a polgári jogok kiterjesztésének, a közszabadság emelésének. Sőt ellenkezőleg. Készséges harcosaivá szegődünk minden újításnak, minden jogfejlesztésnek, mely a polgárság, az állami terheket viselő nép érdekében fekszik, de csak addig a határig, míg ez a reformáció a különleges helyzetben lévő magyar államiság, az államfentartó magyarság létérdekeit meg nem támadja, nem veszélyezteti. Vagyis: cum grano salis! Ésszel és megfontolással.

Igy természetes, hogy ebből a szempontból nézzük, ebből a szempontból, bíráljuk el a választási jog kiterjesztésének fontos kérdését is s alapos, lelkiismeretes tanulmányozás után nem resteljük bevallani, hogy nem vagyunk hívei annak a radikális irányzatnak, mely nem számolva a körülöttünk forró ellenséges indulatokkal, minden átmenet nélkül egy hatásában kiszámíthatatlan helyzet elé akarja állítani a magyar államiságot, tisztán az elv kedvéért. Ebből nem kérünk. Ez a legörültebb politikai botlás volna, mely alighanem katasztrófa elé vinné ezt az amugy is sokat hányatott nemzetet.

Ilyetén állásfoglalásunk helyességét, hitvallásunk üdvös voltát sem igazolja lelkiismeretünk előtt eklatánabban, mint az a kitartó és ádáz küzdelem, melyet a nemzetiségiek és az alkotmányellenes időszak hajótöröttjei folytatnak a népjogok kiterjesztésének örvé alatt a más nézetben levők tábora ellen. És ez a küzdelem az ő szempontjukból annyiban indokolt is, amennyiben a magyarság háttérbe szorultával, vagy a legkisebb térvesztésével bekövetkező zavarokban vigan halászhathatnának annak a nemzetiségi separációnak érdekében, melyet nyíltan be nem vallanak ugyan, de amelyért folytatott küzdelmüket minden ténykedésükkel igazolnak!

És hol az az igaz magyar ember, kinek lelkében még él a nemzeti állam ideája, ki egy ki nem próbált s nagyjaink által véghatásában károsnak hirdetett elv kedvéért legadázbabb ellenségeinek segítőkezet nyujtana ahhoz, hogy legföltettebb kincsét, a magyar állameszmét összetörve, meggyalázva, letiporva lássa azok előtt, kik a győzelemre juttatott, bár alap-

Links Adolf
butorkereskedő és esztergályos
Túrócszentmárton, főtér
(Löwy Zsigmond mészáros házában).

□Teljes menyasszonyi kelengyék!□
Saját készítésű szoba- és konyhabutorok!

jában szép és nemes elvben is nem a felemelő, nem a magasztosért, csak a bosszu eszközeért küzdöttek? És mit gondoltok, a nemzetiségi urak egyebet keresnek a választói jog általánosításában?

Dehogy! *Eltérőleg a szociáldemokrata párt felfogásától*, ezeket az urakat nem az elv nemessége, nem a népjogok magasztossága, hanem csak az elvnek nemzetiségi célokra leendő kihasználhatósága lelkesíti. Ők nem a haladás, nem az építés, de a rombolás eszközét keresik a jogkiszélelésben, a népjogoknak kiterjesztésében.

És akik mindezt úgy látják, amint mi látjuk, úgy tudják, amint mi tudjuk, bár lélekben igaz és tántoríthatatlan hívei minden helyes irányú fejlődésnek, a szőnyegre kerülő nagy kérdésben éppen a magyar ügy miatt félre nem totható, el nem mellőzhető körülmények kényszerítő behatása alatt mégis a lassabb, meggondoltabb fejlődés hívévé szegődnek.

És ezt az irányzatot ma Magyarországon — ebben a kérdésben — Andrassy Gyula gróf képviseli. Nem közismert javaslatával, mellyel hogy célt érjen, a választókerületeket is teljesen reorganizálnia kell, — hanem azzal az ő lelki nagyságából folyó elszántságával, mellyel a személye körül dúló indulatok közepette is fé-

lelem nélkül, szinte fanatikusan hirdeti azt a legszentebb meggyőződését, hogy az adott körülmények közt az országra, az államfenntartó magyarságra nézve csak az általa megjelölt irányelvek lehetnek kizárólagosan célravezetők és üdvösek a választói jog kiterjesztését illetően.

És Andrassy Gyula grófnak ez a hitvallása nagyobb garancia nekünk minden frázisteli érvelésnél. De nemcsak nekünk!

Van-e e földön magyar ember, aki a belügyminiszter politikai bölcsességével, magyaros gondolkodásával, feltékeny körültekintésével megérlelt irányzatot magáénak ne vallaná azzal a demagog hebehurgyasággal és felületességgel szemben, melyet Hodzsa Milán vagy Vlád Aurél hirdet? Vajjon az utóbbiak, vagy Andrassy Gyula gróf képviselik-e a magyarság érdekeit, a magyar nemzet igazát az előretolt kérdésben?

Egyszerű és világos a kérdés. A válasz még egyszerűbb.

Ezért állunk mi is magyaros szívünk sugallatát követve, minden fenntartás nélkül Andrassy Gyula gróf mellé. És érjen bennünket bármily gáncs, bármily támadás, e kérdésben követni fogjuk őt s el nem tántorodunk az általa magasra emelt zászló mellől.

A csehek riadója. Abból az alkalomból, hogy a nemzetiségi lapok annak lehetőségéről írta, hogy a passzivitásba vonulnának, ha a plurális jog tényvé válna, a „Čas“ szinte kétségbeesetten támadja a tervet, amely szerint a teljes visszavonulással, a megadásással volna azonos. Rámutat a 80-as évek passzivitásának eredménytelenségére s aztán arra a „nemzeti föllehívésre“, amely Vlád aktív politikájának hatása alatt támadt. És ha — írja — a választási bojkott a jövője fölött kétségbeesett nemzetek utolsó fegyvere akarni, az akkor sem lehet a megadás első lépése, hanem a bekövetkezendő nagy polgárháború kezdete, vagy arra való előkészület, melyet a tervezet s annak életbeleptetése szerinte biztosan föl fog idézni. Ebből kiteszik, hogy a csehek a kulturális egység örve alatt hová törnek tulajdonképpen. A tótokkal való sürű, kölcsönös érintkezéstik már olyan szoros kapcsolatokot teremtet, amelyek alapján följosogitva érzik magukat a tótok nemzetiségi politikai pártját befolyásolni, igazgatni és pedig már nyíltan, minden szépítgés nélkül. Ők, hogy egyik legyenek érzésben, gondolkodásban, tettekben a magyar politika terén is, gondoskodnak róla a csehek, amiből viszont kitűnik, hogy a magyar országgyűlési tót nemzetiségi párt eljárásában a csehek akarata is érvényesül. És ezt ők kulturális egységre való törekvésnek nevezik.

A morvák informálnak.

Az „Ungarn und die Apostol des Panславизм“ közismert igazságai mélyen szántották föl azt a teret, amelyet egyrészt a magyarságot alaposan ismerő tudás, másrészt pedig a tényeket rosszakaratulag elferdíteni törekvő rágalom a külföldön

T Á R C A.

A gyerek.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

Írta: Vándor Iván.

A multkor este, mikor hazajöttem, Piroskát, a feleségemet sírva találtam. Ránéztem az órára: félkilenc volt. Nem kérdeztem tehot semmit, hanem melléje kerültem, átöleltem és azt sugtam a fülébe:

— Egyetlenem, veszek magának egy lila crépe de chine bluzt.

Piroska rám nézett és így szólt:

— Vegyen nekem egy picit, kicsi gyereket.

A gyerek váratlan feltűnése nem valami kellemesen érintett. Ezt azonban nem mutattam, hanem megsimogattam a feleségem szép arcát és hizelegette azt mondtam neki:

— Kis csacsi — és egy merész fordulattal az orosz-japán háborúról kezdtem beszélni.

Piroska ránnézett. Volt ebben a tekintetben minden: pajkosság, melankólia, bizalom, tréfa, szomorúság és makacsság. Aztán ő is beszélt a japánokról. Azt mondta, hogy a japánok iránti rokonszónévnek a bizonyítékként egy gépáronyolát fog magának varratni. Az nagyon kedves, bájós visélet, magyarázta, nem gátolja az embert a moz-

gásban, le lehet benne ülni a földre is, a gyerekekkel játszani.

— Édesem, már kértem magát, hogy ne emlegesse nekem azt a gyereket, — mondtam kissé száraz hangon.

— Hisz ez nem az a gyerek.

Éreztem, hogy veszedelem fenyeget. Összehúztam a szemöldököm, ami nálam az idegesség jele.

— Egy másik gyerek? Hát ez kié?

— A Mihályé.

— A favágóé?

— Azé.

Egy pillanatra elhallgattam. Ezt az időt Piroska arra használta föl, hogy rátelepedett annak a székre a karjára, amelyen én ültem és elkezdte a hajamat simogatni.

— Ha látná, micsoda gyerek az — mondta, — akár egy Murillo-angyalka. Kék szeme van, meg fekete haja. Aztán a keze, meg a lába — Miklóskám, lelkem, nézze meg azt a gyereket.

Piroska néhány napra így szólt:

— Aztán kérdezte már tőle?

— Kérdeztem. Nem éppen ezt, csak egy mondtam, hogy nem adná-e nekem valamelyiket. Gondoltam, majd ezt választjuk.

— Aztán mit mondott Mihály?

— Hogy lát ő nem bánja, neki van öt, jut is, marad is.

— Mihály! Mihály csak az apja. Beszélt az anyjával?

— Holnap fogok vele beszélni. Magával elmegyek hozzájuk.

Azt akartam mondani, én bizony nem megyek, de ránéztem a parányi cipőkre és így feleltem:

— Isten neki, holnap nézzük meg a kis leányt.

Másnap csakugyan elmentünk Mihályékhoz. Mikor a kapuhoz értünk, Piroska azt mondta, aztán ne mondja rögtön, hogy a kis Julesát akarjuk.

Mihály az udvaron várt bennünket az egész családjával. Ő maga alacsony, nagy bajszu ember volt, összecsavardott dus hajjal és értelmes, kék szemekkel. A felesége gyöngye, beteges asszonynak látszott. Hcszuskás madonnaarca volt meg nagy, szomorú szeme. Az öt gyerek közül az egyik, a legidősebb az eperfa legtetetején ült egy hajlós, vékony ágon. Mikor az apja szólította, kecsesen és biztosan jött le, mint egy mokus.

A második a negyediket fogta. A harmadik a porban játszott az anyja lábánál, a legkisebb, a mi Julesánk pedig ott ült az anyja ülésében és mikor minket meglátott, elkezdett cincogni, mint egy fájósfogú egérke.

Az asszony nem valami barátságosan fogadott bennünket. Ugy látszik, az ura informálta előre, mi járatban vagyunk, mert

uralni akart. Hol az egyik, hol a másik kerekedett felül. Sőt a harc ott a közvélemény meghódításában a közelmúlt időkhöz már-már a mi elíteltetésünkkel végződik, ha egyes férfiak idejekorán észre nem veszik a veszélyt és eddigi passzív szereplésükből kilépve, az igazságot leplezetlenül elő nem tárják. Ennek fölismerése után idegenek is akadtak, akik mellettünk harcra keltek. Így született meg az „Ungarn und die Apctol des Panslavizmus“ is.

Ennek megjelenése leszoritotta a Björnsonidákat s a tér, a külföld jó véleményének tere ismét általunk hódítottát meg.

A bel- és külföldi szláv lapok ennek hatása alatt felkötötték a kolompot, tele harangozták elesélt vádjaikkal mégegyeszer a világot, ügynökeik szerte széledtek mégegyeszer vésztkongató Björnsonokat keresni, de hiába, vagy legalább is olyan kevés sikerrel már, ami a tótok iránt mesterségesen fölkellett rokonszenv közeli kimulásának kilátásával volt azonos.

Ebben a veszélyes helyzetben siet a „Hlas“ még egy kísérlettel akkor, amikor a szláv sajtó nagyobbrésze már szinte megadta magát.

Hosszabb folytatásos cikket szánt céljának, mintegy utolsó erőlködéséül annak a hazug híresztelésnek, rágalomnak, hazudozásnak, mellyel egykor a mi vesztünkre törve, a külföldön hódítani akart.

Bár a tág tér, melyen a kérdés mozog, első tekintetre azt a látszatot kelti, hogy mi lapunk hivatásának kereteit tulleptük, amikor a külföld

lapjaival s az ugyanott lefolyt eseményekkel foglalkozunk, de ha azt a kapcsolatot tekintjük, mellyel ezek a dolgok a mi tót mozgalmainkhoz elválaszthatatlanul fűznek, ha nem a helyet, hanem az események súlyát nézzük, mellyel azok éppen a mi politikai világunkra nehezdednek: ugy eljárásunk könnyen megmagyarázhatóvá válik. De magának a cikknek durva támadásai és elszántan merész hangja is megérdemelnek egy kis figyelmet, hadd lássuk, a magyar posta milyen hűségesen továbbítja részünkre az arculcsapásokat.

* * *

Ezek szerint nem fojthattuk el többé bosszankodásunkat, hogy a nyilvánosság szemmel kíséri a tótokkal szemben gyakorolt „barbár“ eljárásunkat s „bestialitásunk“ dacára is hogy a tótok nemzeti öntudata egyre fejlődik, röpiratokkal el akartuk ámítani a világot. A tótok igazsága azonban olyan hatalmasá vált már, hogy nemcsak a barbarizmussal és bestialitással, de egy esetleges vizözönnel szemben is megállana, amelyről — meg van győződve, hogy az is csupán bennünket magyarokat törtilne le a föld színéről. A kormányok és a Fmkék magyarosító törekvéseinek ellenhatása gyanánt lobban föl éppen a tótok nemzeti öntudata. Ma még csak itt-ott, de ők még meg akarják élni, hogy ezek a lángok hatalmas lángtengerré egyesülnek majd, amely — mint egykor a forradalmak idején, ellepi a rabságban tartott vidékeket s elpusztít róla bennünket: a „demoralizált, gögös és barbár hordát“. Ettől természetesen féllük s azért életünk korhadó törzsét a nemzetiségek „friss, egészséges“ elemeivel akarjuk megerősíteni. Innen van a nemzetiségiek átka, mely szörnyen nyom

minket s a művelt világ megvetése. Fekete rabszolgaság az, amit mi most röpiratainkkal fehérre akarunk mosni.

És aztán a mi viszonyaink higgadt boncolgatását helyezi kilátásba, de ehelyett két kézzel aprít össze mindent, fanatikus dühvel támadván meg összes állami intézményeinket.

Elsőben is hivatalos statisztikánkat végezi ki, azt állítván róla, hogy a magyarosítás tértoglalásának bizonyítását szolgálja csupán, adatai hamisak tehát. Aztán elmondja, hogy a hatóságok nem a közigazgatás és igazságszolgáltatás érdekében s az iskolák nem az ismeretterjesztés terén, hanem mindannyian a magyarosítás érdekében működnek. Hivatalnok nemzetiségi vidéken is csak tiszta magyar lehet. Ezek az idézéseket, végzéseket magyar nyelven adják ki, tárgyalásaikat magyarul folytatják, amelyekből külön és összevéve a köznép egy betűt sem ért. A nép a zsarnokskodással szemben sehol sem talál oltalmat, amely tehetetlenségében a hivatalnokok zsarolásának is ki van téve. Eljárásunk igazolására szeretnénk — ugymond — hivatkozni más államok analóg példáira, csakhogy a mi viszonyainknak a külföldiekkel való egybevetését ő semmiképpen megengedni nem hajlandó, azon egyszerű oknál fogva, mert mi a nemzetiségekkel szemben „kisebbségben“ lévén, a többség beolvasztása iránt reményünk sem lehet.

Az anyanyelv az, ami még a nemzetiségek nemzeti vagyona gyanánt fönmaradt. A „többi“ a magyar már elharácsolta mind. Most még erre az utolsó nemzeti kincsre is vadásznak. Mert mi — szerinte — nagyon ferden ugy gondolkozunk, hogy amig tótok lesznek, addig a „panszlavizmus“ karjaiban a magyar állam kötelekeinek megbontásával mindig önállóságra fognak törekedni. Hogy mi ezen a „természetes“ mozgalmon egyáltalán megtudunk akadni is, szörnyen csodálkozok rajta, hiszen — ugymond — a szláv kultúra fejlődésének szent nevében nekünk, magyaroknak magunknak kellene elősegítenünk azt, bebonyitván evvel, hogy a műveltség iránt már némi hajlandósággal vagyunk.

A tótok mozgalma tehát természetes nemcsak, de már rokonszenves is, mi magyarok bárhogy kívánjuk is halálát. Ovatosságból azonban — ugymond — nem írja ki azok neveit, akik ezt itt nálunk vezetik, nehogy ugy járjon, mint *Kábal és Kolisek*, akik kirekesztésükkel már sok ilyen vezért juttattak a magyar zsarnokság kezére.

Aztán a mi nemzetközi helyzetünk tartatlanságát akarja bizonyítani. Szerinte, mert nyelvileg teljesen elszigetelt „népfaj“ s így Európának fölisleges *küldöttsége* vagyunk, abszolút nem lehet semmiféle jogunk, hogy saját *tatárnyelvünknek* másokra való ráerőszakolása útján a *művelt* európai nemzetek fölött zsarnokoskodjunk. És megbotránkozunk fölötté, hogy Magyarország az egyéntől is megköveteli a magyar nyelv tudását, hiszen — így kiált föl — olyan az, mint a cigány nyelv, amely a legszűkebb körök kölesönös megértésére alkalmas lehet talán, de a többi európai nyelvekhez hasonló fejlődésre és tértoglalásra teljesen képtelen s még a kereskedelemben sem vehetni hasznát.

Ő tudja, hogy a magyarság már előre látja veszít, mert már csak a formát akarja megtartani az állam egységében. De mert a nemzetiségi oázisok ezer év óta meg tudják

egyre a gyerekeit nézte, féltő, nyugtalan tekintettel.

Mihály ellenben nagyon beszédes volt és a kedvünkbe akart járni.

— Jani, gyere le, köszönj a tekintetes urnak! — szólította a fán ülő gentlemant.

Az asszony gyors mozdulattal megigazította a fején a kendőt és erőlyes hangon megszólalt:

— Janit nem adom. Majd szeleidebb hangon hozzátette:

— Ő a legidősebb.

— Igaz — mondta Mihály, — ő a legidősebb és elkomolyodott, — Nem szokna meg az ilyen nagy gyerek ugyse.

A feleségem megismogatta a nagyobbik kislánynak a haját. Fakó arcu, szeplős, csunya gyerek volt, a haja akár a csept.

— Mari, — mutatta be Mihály.

— Beteges — vágott közbe az anyja — nem való elvinni ezt se.

— Igaz, — hagyta helybe újra Mihály, — ezt se lehet adni. Beteg gyerekek az anyja mellett a helye.

A porban ülő gyerek keservesen elkezdett sirni. Az anyja lehajolt hozzá, a kötőjével törülgette az arcát és így csitította.

— No sirj lelkem, nem adlak én oda a világrt se. Mihály a vállát vonogatta, mintha mondta volna:

dikhez közeledett volna, ha az asszony rá nem kiált:

— Kigyelmed mán adná. Hát nem tudja, hogy Erzi sem alszik el Mari nélkül soha.

Mihály megrökönyödve nézett rá.

— Mán hogy adnám — mondta, aztán a feleségemhez fordult és lemondólag legyintett a kezével:

— Ne tessék bántani, kicsi még a nagyon.

Piroskát a hallottak nagyon elbátortalanították és féltéken csak annyit mert mondani:

— Hátha a kis Julesát . . .

Mihálynének piros lett az arca és egy gyönyört védőmozdulattal még szorosabban ölelte magához a gyermekét.

— A kis Julesát, — szólott és most meg elsápadt. Szép szomorú szeméből sűrűn kezdtek hullani a könnyek a kis gyerek arcára.

Mihály is rosszalban csóválta a fejét és szemrehányóan tekintett a feleségemre:

— Mán azt igazán nem lehet.

Egy pillanatilag hallgatunk valamennyien. Aztán az apró szentek elkezdtek keservesen sirni, mintha valami veszedelmet sejtett volna meg a kis lelkük. Mihály is elfordult és lenézett a földre, mintha valamit keresne.

Az én asszonyomnak is könnyes volt a szeme, aztán odament a másik asszonyhoz, megölelte szépen és azt mondta neki:

— Olyan szép volt, hogy nem adta . . .

örizni nemzeti jellegüket, nyelvüket s mert ez az életrevalóságuk határozott fölényt biztosít részünkre a magyarság letagadhatatlan pusztulásával szemben, tudja, hogy nem sokára ez a forma is elvész. Most még injekciókat veszünk, miket a nemzetiségek erejéből merítünk, de nem sokára már ez sem segít többé rajtunk.

Amikor már így el is hantolt bennünket, még mindig számolni akar velünk addig, amíg haldoklásunk tart. A tótokat féltvén attól, amit előzőleg a pánszlávizmusról mondtok, tisztára akarja mosni őket a résztvevő fekete büne alól, de sajátságos módon úgy, hogy csübürből-vödörbe szorítja őket, mondván, hogy ők, a morvák és csehek egy hajszálnyal sincsenek külön viszonyban a tótokkal, mint amilyen viszony a szlovénekhez, oroszokhoz, lengyelekhez és horvátokhoz köti őket.

Sőt utána, úgy látszik, mégis hosszabb életet hajlandó engedélyezni nekünk, mint ahogy azt előbbi fölhevülésében kiszabta, mert fájdalommal kiált föl, hogyha mi magyarok nem lennénk, akik az északi és déli szlávok egymásfélre hőmpölyögő árait megakasztjuk, akkor már a keleten régen hatalmas szláv állam alakult volna, amely nyugatról a németeket is leszorítaná. Ez a kép, amely ugylátszik nagyon igazta a szláv fantáziákat, a Hlas-ra sem téveszti el hatását, mert dacára, hogy egy pillanattal előbb töprengeni volt még kénytelen elszigetelt helyzetünk és így létezésünk fölött, most fölfelezi, hogy a magyar ér már jócskán korhadt s csak idők kérdése, hogy teljesen elporladjon már.

* * *

A morvák informálnak. Ami ebből reánk vonatkozik, már mint a hatóságokat, társadalmat, iskolákat ért vádakát illetőleg, — evel érdemben nem foglalkozunk. Főlment a kötelesség alól maga a vád képtelensége, amely zsarnokságról, elnyomatásról, barbarizmusról, gögről és bestialitásról beszél ott, ahol tulajdonképpen a nemzet önmaga iránti kötelességének tiszta teljesítéséről van szó.

Ezek különben is már ezerszer cáfolattak meg.

De nem annyira azért kivonatoltuk a cikkelyt, hogy annak támadó részével megismerkedjünk, hiszen ehhez hasonlót annyit olvashattunk már, hogy ez az újabb kísérlet csupán elszánt hangjával kelthet még némi fölűntést, hanem ismertettük azért, mert fanatikus ellenszenve önfelédten olyan leleplezéseket hoz, amelyek bennünket a rágalmaknál jóval közelebb érintenek, mert bebizonyítják, hogy az ellenünk indított haszna nem csupán a fajgyűlölet érzéséből folyó rágalmak és hazugságok árja, hanem csupán befekettetésünkre, erkölcsi hitelünk tönkretételére irányuló törekvés, hanem ezeken át egy messzebb célt szolgáló mozgalomnak eszköze, amely nemcsak erkölcsi, de nemzeti, sőt egyéni természetes életünket gyökerében támadja meg.

Ha mi nem lennénk! . . .

Már e kérdésnek puszta fölvetése

is úgy hat, mintha az eshetőségebe vetett némi reménységet hordana magában, mintha egy kellemetlen létezőnek a jövőben kilátásba helyezett eltolasát jelezné. Hát még ha az ellenünk szánt rágalmak halmazával, az ellenünk táplált és szított gyűlölettel és különösen állami életünket támadó törekvéseinkkel rakjuk e kérdést körül, milyen értelmet kell adnunk annak a szónak: „Ha mi nem lennénk?“ Ez nem puszta fölvetés, mely egy lehozandó elméleti eredmény alapjául szolgál, hanem óhajítás, vagy akarat, hogy ne álljunk a kétféle szláv áram utjába, térjünk ki azok egyesülési törekvéseinek, szóval, ne akadékoskodjunk, ne létezzünk, ne éljünk és még kevésbé reméljünk jövőt, fejlődést, nagyságot, mert az bűn, a szláv eszmék ellen elkövetett megbocsáthatatlan bűn, amely rajtunk „kuriozitáson“ százszorosán veretik majd vissza.

Ezt a morvák mondták, de mondták a tótok érdekében megszövegezett védő s egyuttal bennünket támadó beszédben, úgy mondták tehát, mintha a tótok gondolkodását tolmácsolták volna, hivatkozván emellett a szláv-ság más elemeire is, az oroszra, lengyelre, horvátra stb-re, mint olyanokra, akikkel a „hasonló“ viszony is „azonos“ gondolkodás csak még súlyosabb jelentőséget adnak a szavaknak, mert azt a fölvetést tolják előtérbe, hogy ebben a törekvésben a mi tótjainknak is az „azonos“ gondolkodás mellett kiváló szerep jut. Sőt, hogy a szláv elemeknek a tótok állandó és különös gondoskodásuk tárgyai, kitűnik, hogy a remélt áthidalásban nekik a legfontosabb szerepeket szánták, amire egyébként földrajzi elhelyezésük is képesítene.

Hogy tótjaink tényleg ezt a messze kitolt célt szolgálják-e, nem akarjuk bizonyítani, de a dolog jellemzésétől fölemlítjük, hogy az alföldi tót szigetek viszont meg a tót izgatás dédelgetett oázisai, amelyekre, hogy megtarthassák, sem időt, sem fáradságot s bizonyára egyebet sem kimélne, teljes sullyal ránehezednék, aminek a legutóbb ott fölmerült egyes szomorú jelenségek eléggé elfogadható bizonyítékai.

Vajjon mért van hát mégis, hogy azokat a több száz vagyis legjobb esetben néhány ezer lelket számláló szigeteket, melyek fölött a beláthatatlan magyar tenger hullámai a természet rendje szerint előbb-utóbb át fognak csapni, olyan féltékenyen őrzik. Miért, hogy ezeket minden erővel megerősíteni törekcsenek, holott azok a tót tömeg testétől távol annak szervez részét nem is tekinthetők? Efölött mindenesetre gondolkodni tanácsos.

A cikk szerint nincs pánszlávizmus. De van a szlávok között rokonérzés, bizonyos egységre való törekvés, van gyűlölet irántunk, hogy őket képe-

zünk közöttük és akarat annak az ének eltávolítása iránt. Ha valaki ezeket összeegyeztetni képes, legyen, — mi nem tudjuk.

— dr.

Polgári iskolai tanárgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A *Bányavidéki polgári iskolai kör* e hó 3-án igen népes közgyűlést tartott Besztercebányán. A volt elnök árhelyezése folytán a gyűlést a kör alelnöke vezette. Tartalmas megnyitója után *Kokas Nándor* lépett a felolvasó asztalhoz és az iskolai dolgozatokról tartott általános figyelmet és érdeklődést keltő felolvasását.

Hadat izen az e téren még mindig tapasztalható maradásának s a gyermek lelkét, individualitását, érzelmi és gondolatvilágát jelöli meg mint olyat, melyhez az iskolai dolgozat tárgyi megválasztásánál és feldolgoztatásánál feltétlen alkalmazkodni kell.

Utána *Folkmann* zolyomi igazgató a német, svéd és dán intézetekről szóltott, ki ezzel nyári tanulmányutjáról és szerzett tapasztalatairól nyújtott a jelenlevőknek élvezetes rájékoztatást.

Lábai János körmozsbányai tanár indiai élményeiről tartott humoros, szinte kacagtató előadást, mely után az általános tisztujtás következett.

A megüritült elnöki székbe közfelkiáltással *Kokas Nándor* körmozsbányai tanárt választották meg, ki azt a közgyűlés osztatlan bizalma folytán el is fogadta. Tudományos késztültségű és erős karakterű férfit tisztelt meg benne a „Bányavidéki Kör“ tanársága. Az új elnök az ifjabb polgári iskolai gárdának egyik igen tehetséges tagja, kinek irodalmi munkássága sem ismeretlen a tanárság előtt.

Alelnök *Endler* Károly besztercebányai tanár, pénztáros *Oravec* János breznóbányai igazgató és titkár *Szigeti* Rezső zolyomi tanár és szerkesztő lett. Kivétel nélkül érdemes és buzgó tagjai a polgári iskolai státusnak.

HIREK.

A pozsonyi tízenhárom.

Az elmúlt héten a következő adományok gyűlttek be a jeltelen sirokban nyugvó vértanuk szobrára:

Hodza János	1 korona
Kohn Hugó	2 „
Michnik Vilmos	5 „
Zorkóczy Tivadar . . .	5 „
Összesen	13 korona
Eddigi gyűjtésünk	477 51 „
Főösszeg	490 51 K

A reformáció emlékünnepe a helybeli állami iskolában is megülték. A mult szombaton az ág. ev. tanuló az iskolák tornacsarnokában jöttek össze, hol a már szokásos egyházi énekek eléneklése után *Strovina* Ottó helybeli evangélikus lelkész mondott magyar nyelven tartalmas beszédet a reformáció nagy történelmi jelentőségéről.

Eljegyzés. *Schulz* Margitkát, *Schulz* Lajos szucsányi földbirtokos és gyáros nagyműveltségű leányát a múlt héten jegyezte el *Gellér* Mihály gyártulajdonos Budapestről. Szívbeli gratulálunk!

Köszönetnyilvánítás. *Jukker* Samu helybéli szobafestő ezúton nyilvánítja köszönetét azért a hely részvértért, mellyel *Irma* leányát a helybéli tanulóifjúság örök pihenő-helyére kísérte.

Hamis részvények. Egyik budapesti bank a Turóczy Hitelbanknak néhány részvényt küldött értékesítés végett. Ezek közt a részvények között volt egy Turóczy Gazdasági Takarékpénztári részvény is. A Hitelbank ezt a részvényt átküldte Znióváraljára a takarékpénztárnak a részvény értékesítése végett. Ennek az intézkedésnek a vezetősége azután megállapította, hogy a beküldött részvény hamis. Ugyanis a znióváraljai takarékpénztár részvényei névre szólók és a valódi részvény aláírói között Zsitvay Leo nem szerepel. Megállapították továbbá, hogy a részvényen szereplő aláírások hamisak s hamis a részvény számszámjegyzése is. A Hitelbank a részvényt visszaküldte Budapestre a hamisító kikutatása végett.

Betöréses lopás. *Polonyi* János helybéli lakos betört *Benik* János sörgyári munkás szobájába s annak zárt szekrényéből több ruhadarabon kívül elvett 40 kor. készpénzt és 5 darab aranygyűrűt. A tettest leartóztatta a csendőrség.

A József Királyi Herceg Szanatorium Egyesület azzal a főhívnással fordul a jó szívekhez, hogy amit a „Csak egy virág-szálat” jelige alatt halottak napján az élőhalottaknak, a halál jegyeseinek, a tüdőbetegeknek szántak vagy gyűjtöttek, küldjék be az egyesületnek: Budapest, IX., Lónyay-utca 47. szám. Milyen az egyesület az adományokat számba vette, lapunkban közzé fogja tenni a megyében lefolyt gyűjtés eredményét és pedig egyes járárok szerint, valamint közzé teszi a rendezett temetői gyűjtések anyagi eredményét is és a hozzá közvetlenül befolyt adományokat.

Véres verekedések. Az elmúlt vasárnap megint működött a pálinka. A vasut mellett levő Reisz-féle vendéglőben a vasúti magyar munkások összeverekedtek az állomásí építelen dolgozó tót és oláh munkásokkal s közülük többit véresre vertek. A verekedésnek csak a csendőrség közbelépése vetett véget. A csendőrök a verekedőket leartóztatták. Ugyanezen nap délutánján a Politzer-féle vendéglőben is volt egy kis parázs verekedés. Már csakugyan ideje volna a koresmákat vasárnapon át bezártni.

Rendkívüli közgyűlést tart ma vasárnap délután 4 órakor az állami iskolák tornacsarnokában, a helybéli fogyasztási és értékesítő szövetkezet. A rendkívüli közgyűlés tárgyszorozata a következő: 1. két igazgatósági tag választása, 2. Esetleges indítványok.

Saját magának ellensége mindenki, aki butorsárlásigletét nem szerzi be *Szeňla* János jóhírtú turóczi szentmartoni cégnél, hol valódi pallisander és mahagoni burorok, valamint saját készítésű masszív szoba- és konyhaburorok is kaphatók. Ezekon kívül raktára az eredeti Dürkopp-féle varrógépeknek és temetkezési vállalat is.

Korosolyapálya. E kiváló téli sport kedvelői ezidén rendezett viszonyokat akarnak teremteni a korosolyázás körül. A cellulosegyáron túl egy pompás s a korosolyázásra igen alkalmas területet béreltek ki azzal a szándékkal, hogy azon jégpályát létesítsenek. A leendő pálya vízzel könnyen táplálható lesz. Egyelőre csak a terület alkalmassá tételére okoz gondot, de a közönség és a téli sport kedvelőinek hozzájárulásával ezen is könnyen segíthetnek. Az aláírási ívek már közzékelnek forognak. Felhívjuk közönségünk és a korosolyasport kedvelőinek figyelmét ez újabb mozgalomra. A tagsági ívek kaphatók *Petrás* Mihály kir. aljárásbíró urnál, továbbá dr. *Boldis* Dezső, dr. *Rakovszky* Iván és *Jakubovics* Leó urnáknál. A pálya — mint halljuk — az esti órákban villamos világítással láttatik el.

Minden olvasónknak egy főnyeremény! Ki ne szeretné ezt? Mai számunk címlapján minden olvasónk megtalálja a maga szerencsébélyegét. Rövid, de sokatmondó a szövege, eredeti és szép a kidolgozása. Próbálja meg! Nem bánja meg! — Dörge Frigyes főleírásító, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4, kinek bankja az utolsó két év folyamán tudvalevőleg az osztálysorsjátéknak majdnem összes nagyobb nyereményét fizette ki vendőknek, arra kéri tisztelt olvasóinkat, hogy a 23. sorsjátékra való megrendeléseikkel ne készenek, mert a húzás már f. é. november 19-én megkezdődik. Legjobb, ha postautalványon történik a megrendelés. — A sorsjegyek ára: Egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1/50 kor.

Egy garázda lengyel. *Copia Majher* József lengyelországi illetőségű egyén hosszabb ideig tartózkodott városunkban. Vigan élt és ivott nagyokat. De senki sem tudta miből. A múlt héten a csendőrség azután ezt is megállapította. Mint igen sokan, ő is a munka könnyebb végét fogta meg: lopott. *Haliga* József helybéli lakost először elverte azután meglopta. Mikor az értékesített tárgyak árából kifogyott, megint lopott. Meglopta *Kozma* Pál jahodniki lakost s megint elégedett egy ideig. Végül rajta is beteljesedett az régi közmondás: addig jár a korsó a kutra, míg el nem török. A csendőrség kikutatta a pénzforrásokat, s mint többszörös tolvaj, átadta a királyi járásbírósnak.

A Petőfi Ház sorsjátéka. A Petőfi Társaság fáradságot nem ismerő buzgóssággal törekszik megvalósítani azt a kulturális és kegyeletes célját, hogy a Petőfi Házban összegyűjtse és mielőbb hozzáférhetővé tegye a közönségnek Petőfi ereklyéit s azokat a nemzet kincsévé avassa. A Petőfi múzeum fentartása — a Petőfi Társaság gondja. A Társaság segítségével a magyar társadalomhoz fordul. A Petőfi Ház meg lesz, ha a társaságunk erre a célra rendezett sorsjátékát a magyar társadalom fölkarolja. A pénzügyminiszter által engedélyezett tárgysorsjáték, melyet a Társaság házi kezelsében rendez, tulajdonképpen a közönség áldozatkészségének a meghálálása, a mennyiben a nyereményekben gazdag sorsjáték egy koronás sorsjegyei egyáltalán nem állanak arányban azokkal a nagyértékű nyereménytárgyakkal, a melyek a sorsjegyvásárlók között kisorsoltatnak. Amellett tehát, hogy a vásárló igen nagy nyeresí esélyekhez jut, ugyancsak egy nemes, hazafiás és kulturális célt szolgált, hozzájárul a Petőfi

Ház létesítése és fentartási költségeihez. A nyeremények száma: 2010, tehát — eltérőleg a szokásos tárgysorsjátékoktól — minden sorsjegynek igen nagy nyeresí esélye van. Az összes nyeremények értéke 76.000, a főnyeremény 25.000 korona. A Petőfi Társaság már szétküldte az ország minden részébe sorsjegyeit és arra kéri a közönséget, hogy a sorsjegyek vételével és terjesztésével legyen segítségére a nemes cél megvalósításában.

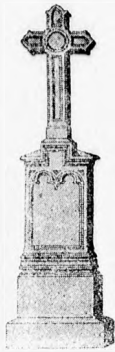
Revolveres támadó. A helybéli „Dom” szálloda portása és háziszolgája a múlt hétfőn valami esekélyesség felett összekaptak. A nagy lármára az egyik pincér bement a veszekedők által lakott helyiségbe. És éppen jókor. A háziszolga revolvért rántott elő s ráfogta a portásra, de a pincér kiűtötte a merénylő kezéből a fegyvert s a dühöngő fiatalembert ártalmatlanná tette. A csendőrség a háziszolgát letartóztatta.

Kiss szerencsése nagy! Miért legnépszerűbb e szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vendőknek, hogy ma háznk legnépszerűbb osztálysorsjegy főleírásító helye. Húzás már november 19-én! Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekiísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előékeny *Kiss Károly és Társa* bankházában, IV., Kossuth Lajos-utca 13. sz. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy!

Elfogott tolvaj. Még a múlt hó folyamán emelt panasz *Hradicsni* Ferenc helybéli lakos, hogy ismeretlen tettesek egy ellenőrizetlen pillanatban behatoltak lakására és többféle tárgyat elemelve, megugrottak. A csendőrség lekiísmeretes nyomozás után a tolvaj *Pap* Sándor helyben dolgozó munkás személyében letartóztatta.

A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatta a segítőszerkeket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerkezet a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszafettségű ize van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejföl; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemesak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerüzletekben.

A Liniment. Capsiol comp., a Horgony-Pain-Expeller igazí, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejtájás, közhvény, csuszál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalom-essillapító hatást idéznek elő; sőt járványkór-nál, minő: a kolera és hanyóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kiünő háziszszér jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és 1vegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerüzletben kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti 1veget elfogadni.

Kitűnő anyagokból készült

olcsó

sírkövek

kaphatók

STEINER LAJOS

árulmányokéban
Turócsztrmárton.

Javitások és el-
évült sírköve-
köt kijavítanak

Levélbeli meg-
hívásra jövek!

KÖZGAZDASÁG.

Üzembehelyezés. A turáni homok-mészke-téglagyár vezetősége a múlt hét folyamán helyezte üzembe a turáni vasúti állomás mel-
lett újonnan épített gyártelepét. Az új téglagyár, mint hírlik, máris annyi megrendelést kapott, hogy üzembenmaradása teljesen biztosítva van.

A fürdőszoba adóköteles lakrész. Ezt mondta ki 27667/1907. P. számú iktelével a közigazgatási bíróság. Az indokolás szerint az 1868: XXII. t.-c. 8. §-a alapján, a tényleg ki nem bérelt lakrészek házosztályadó alá esnek, mely adó abban az osztályban, melybe az illető község a törvény 10. §-a szerint tartozik, a lakrészeknek száma alapján vettetik ki (9. §.); osztályozás alá a házadóra vonatkozó törvények és szabályok 51. §-a értelmében, csak lakházak és lakrészek esnek és az 52. §. szerint lakrészekül csak szobák, boltok és mézarszobák vétetnek; szobáknak pedig tekintetnek azok a helyiségek, melyek valósággal lakásul szolgálnak, vagy lakásnak szánvák és arra alkalmasak, tekintet nélkül arra, hogy mikor és meddig és tekintet nélkül a módra, mely szerint használtak. Ellenben a konyhák, pincék, padlások — a padlásszobákat kivéve — falukon az ugynevezett pítarok, melyek szobába vagy konyhába járásul használtak; továbbá áruhelyek, eleségkamrák, istállók, műhelyek az osztályozásnál lakrészekül nem vétetnek. Minthogy az nem lehet kétséges, hogy a lakóházakban levő ez-

lakásokba tartozó fürdőszobák a törvény értelmében ezek közé a kivételek közé nem tartoznak; ennél fogva azok, mint a lakóházak szoba elnevezés alatt jelentkező s többé-kevésbé az emberi kényelmi igények kielégítésére szolgáló butorodások elhelyezése és tartására is használt részei, de még azért is, mert azok időleges tartózkodásra, lakásra szánvák és erre alkalmasak is, másnak, mint adóköteles lakrészeknek nem minősíthetők.

A boritaladó eltörlése. A boritaladó eltörlése nem új követelmény. Mígta fennállt, a borfogyasztásra nézve nyomasztó hatását egyként sanylik a termelőt, a kereskedőt és fogyasztót. Valóságos képtelenség az, hogy oly országban, melynek sok ezer polgára él a bortermelésből és egyedül csak abból, az állam kiesinyes fiskális érdekekből egyenesen elnyomja a borfogyasztást, nem is szólva arról, hogy a borszerzés drágításával az állam rákényszeríti önmaga munkásosztályhoz

tartozókat az egészségre sokkal hátrányosabb pálinkafogyasztásra. Lám Franciaország, hogy a borfogyasztásnak nagyobb lendületet adjon, már 1900-ban eltörlötte a boradót és 178 millió frank évi bevételből való lemondással sietett a bortermelőket segélyére. Nálunk a boritaladó csak 16 millió koronát hoz be, ami elenyészően csekély összeg a másfél milliárdot meghaladó állami költségvetésben és a törvényhozás még erről a csekély összeg-ről sem hajlandó lemondani. Azaz, hogy akarna, de nem mer. Már 1902-ben majdnem leszavazta a képviselőház a boritaladót, melyet Széll Kálmán csak nagy erőfeszítéssel mentett meg; másfél év előtt Wekerle is hajlandónak nyilatkozott a boritaladónak legalább mérséklésére, ha az előálló hiány fedezésére más forrásból megfelelő rekompenzációt talál. Hát ez a hiányt pólló fedezet már meg van, a szeszadó telemelése 37 millió kor. bevételi többletet jelent s ennek valamivel több mint egyharmada fedezi a boritaladó eltörlése folytán előálló hiányt. Soha sem nehezült a bortermelőkre a boritaladó súlya oly óriási tehérként, mint épp az idén. Az ország rendkívül nagy bortermésnek örvend, a must ára hektoliterenként 10—15 koronára szállott le, de még ilyen alacsony árak mellett sem akad vevő, mert a kereskedők félnek attól, hogy

a megvásárolt borok a nyakukon maradnak. És joggal félnek, mert a boritaladó, meg egyéb terhek a fogyasztásban annyira megdrágítják a bort, hogy a kitűnő minőség dacára a fogyasztók visszariadnak a magas áráktól. Hiszen külföldi ember előtt szinte hihetetlennek tűnő dolog az, hogy midőn a termelő 15—20 fillert kap egy liter mustért, Budapesten 1 koronán alul sem lehet meg-
ítható bort kapni, holott Párisban 30—40 centimesért jó asztali bort szolgáltatnak ki a vendéglőkben.

Szerkesztői üzenetek.

J. B. Szucsány. Köszönöm a figyelmeztetést. Csak sajtóhiba volt. Most pótoluk. — K. M. Kör-mözbánya. Kívánsága szerint cselekedtünk. Köz-
gyben mindenkor rendelkezésére állunk.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczi Ferencné.

Hirdetések
felvételnek a kiadóhivatalban.

Meghívó

a turóci sörfőzde részvénytársaságnak Turócsztrmártonban
1908. november hó 28-án d. u. 4 órakor a turóci kaszinóban tartandó

IV. RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE

Tárgyak:

1. Elnöknek ad hoc s két jegyzőkönyv-hitelesítőnek választása.
2. A zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. Az igazgató választása.
5. Két visszalépő választmányi tag helyé-
nek betöltése.
6. A felügyelő-bizottságnak egy évre való megválasztása.
7. Tetszés szerinti indítványok. (Az indítványokat azonban a részvénytársaság alapszabályainak 16. §-a értelmében 24 órával előzetesen be kell jelenteni az igazgatóságnál.)
Turócsztrmárton, 1908. október 26.

Az igazgatóság.

A meghatalmazások a közgyűlés megnyitása előtt átadandók. A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadások, ugyszintén a nyereség- és veszteségszámla, az alapszabályok 29. §-a értelmében a közgyűlés előtt 8 napon át a gyár irodahelyiségeiben megtekinthetők lesznek.

Magyar
forrás!

Húgyhajtó és húgyoldó!

Magyar
forrás!

SZULTÁN-FORRÁS

Hagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Lithium tartalma következtében sikeres alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

1 rekesz, 50 félliteres palack 15—K. — 1 rekesz, 25 egyliteres palack 11—K.

SZULTÁN-Lithion-gyógyforrás vállalat.

Kütkézelőség és központi iroda: **IGAZGATÓSÁG: BUDAPEST,**
EPERJES. IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható már külföldön: Angliában, Amerikában, Franciaországban, Belgiumban.

Vezetőképvisező: Moskóczi József, Turócsztrmárton.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsió erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.
Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük igyelembe venni

KALOGÉN

**BRAZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ**

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerőjét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok legdolgosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a fehéreműt! Megtakarít fáradtságot és vesződséget! Kiméli emélfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

4012/1908. sz.

Pályázati hirdetés.

A tótrónai (Turóc vármegye) körvrosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalom jár:
1. Kezdődő törzsfizetés 1600 korona és négyeszer egyenkint 200 koronát tevő nyugdíja is beszámítandó 5. éves korpótlék.

2. Az 1908. évi XXXVIII. t.-cikk 17. §-a értelmében a vármegyei törvényhatósági bizottság által megállapítandó lakaspénz és a hivatkozott törvény 21. és 22. §-ai alapján ugyancsak a vármegyei törvényhatósági bizottság által szabályrendeletileg megállapítandó utítalány és látogatási díj.
3. Vágóbiztosi díjak.

4. A kör községeiben levő trachomabetegek gyógykezelésére az államkincstárból negyedévi utólagos részletekben fizetendő 600 korona trachomaátalány és 300 korona trachoma-fuvarátalány.

Felhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi november 30-ig nyújtsák be.

A választás kitzése iránt később fogok intézkedni.

Hivatkozással az idézett törvény 7. §-ára, megjegyzem, hogy a szóban levő orvosi körben a lakosság tulyomó része a tót és német nyelvet beszéli.

Végül felemlitendőnek tartom, hogy a megválasztandó körvros igazoltni tartozik, hogy a trachoma felismerésében és gyógykezelésében kellő jártassággal bír, vagy hogy a szükséges ismeretek megszerzése végett a székesfővárosi Szent-István kórház trachomaosztályát legalább 20 napon át látogatta, ami az említett osztály vezetőjétől nyert bizonyítvánnyal igazolandó.

Stubnyafüredőn, 1908. november 3.

Zorkóczy, s. k.
fős.olgabíró.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította!

a valódi

ERO

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. — Ore az egészségek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószer. Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratórium, GYŐR.

Kapható mindenütt!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kézenyvel, osztrát és meghúléseknel, bedörzsolésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyűvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dohabza van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktar: Török lázserf. gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.
Mindennapi szétküldés.

Turóc vármegyei raktár: Schönaich Viktor gyógyszerésznél Znióvárallán — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turóczzsentsmártonban.

Szapatóriumi levélpapiros kapható
MOSKOCZI FERENCNE
könyv- és papirkereskedésében
TURÓCZZSENTS MARTON.
Ara 2 koruna 40 fillér és 8 korona.

Legöregebb és legelőkelőbb teafaj!

Kapható minden jobb, hasonló üzletben.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség
s elnyálkásodás ellen gyors s biztos hatásu

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kítőnő izűek.
Dobozba 1 és 2 koruna. Próbadozoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszerháza
Budapest, VI., Váci-kört 17.

Eljen!

Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

Kapható Turóczzsentsmártonban:
TOPERCZER SÁNDOR GYOGYSZERTÁRÁBAN.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton.

A legfinomabb
Indra-tea
főraktára.

Üvegezési vállalat!

Klein Sz. utóda

HORN J.
Turócszentmárton, főter.

Téli különlegességek:
**Börkabátok, utazó-
bundák, szőrmeáruk,
valódi persiansapkák,
piüskalapok, valódi
Kobrák-cipők stb. stb.**

Nagy választék! Jutányos árak!

Héda B.

fűszer-, csemege- és gyümölcskereskedése
Turócszentmártonban.

Valódi angol teaarom! Szeszisitalok!
Naponta friss nyers s főtt prágai
sonka nagyban és kicsinyben!
Valódi Koestlin-féle teasütemé-
nyek és cakes! Fürth- és Heller-
féle cukorkák nagy választéka!
Friss délgyümölcsök már kaphatók!

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gyárainak képviselője:
Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

Nagy választék női kalapokban.

Csak az ily
cégtablával
jelzett üzle-
tekben lesz-
nek eredeti
SINGER-féle
varrógépek
elárusítva!

Figyelem!
A moshol vá-
sárolt „Singer
varrógép”
tánzata csak
az eredeti
SINGER-féle
varrógépek!

SINGER Co. varrógép r.t.
Turócszentmárton, Fő-utca 138.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-
féle Anticotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes
bűvészkönyvtárt tartalmaz.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levegőtlen magyar és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYURSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósórszesz az

ERŐ SÓSÓRSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 80 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
„KOSMOS” vegyszert és köz-
meztani laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle eredeti gyümölcskonzervek,
irak, szörpök, gyümölcs- és fűszé-
konzervek, nemis borvicskák,
— legújabb minőségben szállít —
— előkelőbb minőségben készíttetésével is a

BÉLA HUZAT

(hasmenés), gyomorfájás, leégés, szék-
szűrés a BARTA-féle készítményekkel.
gyógyor, kapható gyógyszerárak-
nál. 5 üveges 8 k-át tartalmazó doboz.
Elsősegély készítményei is a

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Bocsmegye). — Kérjen árjegyzéket!

PLATSCHEK VILMOS

szilamert legolcsóbb, legzöldebb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészet
kivitelben fényképezőgépek, aquarell-
és olajfestmények. Másolatok selyemre,
bársonyra, fára, ecsettelcentra stb. Brosz, fűzők, tü stb.
szép díszfestményekkel. Porcellánba épített fényképek sír-
bővekre stb. Mirdi kölcsönköl ingyen és bérmentve árjegyzéket!

DIGESZTŐI GLÜCK

Doboz 2 kor.
Postai szállítás. „FELKAI GALAMB” győgyesztár
BUDAPEST, HUNGÁRIA RÓDUT 33
Kapható minden gyógyszerárak-
nál.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legújabb, szabadalmilag védett szer, mely mindaddig volt
szűres a lakásban ép úgy, mint mindennapi levegőben, vég-
szes levegőtisztító és egyéb kert- és természetben kártékony állat-
káros és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbizhatóbb védekezésszer és dartsós ellen-
szert. Használni utasítás szerint való eljárás mellett birtokunk
a fertőzésnek ment.

Veszerkölépek Magyarországon részben
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 27-01

BOGDANY

szerencsésje paratlan!

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csak
BOGDANY S
lovári sorsjegytároló r. t. nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt kétszeres hat-
— Tegyél K 1-20 —
Dr. KOVÁCS gyógygyára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Toilet-étek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogériában kapható.
Fő-
tár **BERETVÁS TAMÁS** gyógysz-
részlet **KISPEST,** utca 2.
Ingyen postai szállítást 8 doboz rendeléssel.

FAKESZ

Szállítás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 22. sz.
100 szoba 2-30 K-át feljebb, kizárólag
mely és villanyvilágítással együtt. Pórák,
Képes kivétel, átlagos. Világos szí-
nyelvény az óra pályaudvar és
halál hely.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-esték!

Dr. KOVÁCS J.
homopátiail rendelő-íntézet
időli betegségekben
szerepelő műtára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmeárui elárusítók és az egyéb
vágás el készítésében.
Ez is legújabb
munkái ellen védő rész-ár.